

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volitve v dež. zbor.

Danes, v četrtek, se bije v deželi kranjski tako velik boj, kakor ga še nikdar nismo učakali. Danes so volitve dež. poslancev iz kmečkih občin. V tem boju stoji na jedni strani zavedno in pošteno kmetско ljudstvo, na drugi strani pa stoje črni zatiralci kmečkega stanu in njih podrepaniki, ki kakor pijavke vise na telesu itak revnega kmeta.

V tem boju se ne gre za vero, ampak gre se za osvobojenje kmeta iz farovske sužnosti, gre se za gospodarsko korist, za gospodarski obstanek našega kmeta, gre se za to, da dobi kmet sam vajeti v roke tako, da se ne bodo sklepe pale postave, ki se tičejo kmečke kože, brez vednosti kmeta, kakor je bilo doslej, gre se za to, da bo kmet mogel sam varovati in braniti svojo korist in ne bo tega varstva več prepuščal najhujšim svojim sovražnikom, ki se mu sicer hinavsko prilizujejo, zahrbtno pa ga zatirajo kolikor morejo.

Kakšen bode izid današnjega boja, tega ne vé nihče. Klerikalci so napeli vse sile, da pomagajo svojim kandidatom do zmage. Kar uganja politikujoča duhovščina te dni, to preseda vse meje, to ostane nepozabljivo, to je neodpušno, to kriči po maščevanju. Za goljufe in nečistnike je škof ukazal moliti po cerkvah in razpostaviti Najsvetejše. Leca in spovednica se je na najostudnejši način zlorabila v politične namene. Politikujoči duhovniki so dan na dan grešili proti vsem postavam. Lagali so, da se je kar kadilo, obrekovali najpoštenejše ljudi, kradli čast najvzornejšim rodoljubom, skrunili vse, kar je človeku svetega, delali z goljufijo, z nasilstvom in z denarjem, ki so ga pobrali v posojilnicah.

Ako bi v tacih razmerah zmagali, bi bilo pravo čudo, dasi kaže volilno gibanje, kako mogočno se je razvila kmetška zavednost, kako rase navdušenje za boj zoper kmetške sovražnike za čast in neodvisnost kmetškega stanu.

Naj bo izid volitev kakršen koli: jedno je gotovo. Klerikalna drevesa ne bodo zrasla do neba. Večina v dežel-nem zboru bo zopet napredna in ta večina ne bo več mila in popustna, ampak brezobzirna. Dr. Tavčar je povedal v Žireh, da se bo večina ravnala po načelu: liberalcem groš, klerikalcem pa knof.

In naj bo izid volitev kakršen koli, to je gotovo, da bomo slovenski naprednjaki še z večjo odločnostjo ko doslej nadaljevali boj, toliko časa, da bo duhov-

ščina s pasjo ponižnostjo morala odložiti orožje in se udati, toliko časa, da bode slovenski kmet samosvoj gospodar in bo nehal biti farški suženj.

Politični pregled.

Državni zbor se bo sešel koncem meseca oktobra, najbrž dne 22.

Deželnozbornske volitve na Gališkem so pokazale kaki prijatelji kmeta so duhovniki. Pri teh volitvah se dobili velikansko večino konservativci, tista stranka, v kateri imajo grofje in judje prvo besedo in ki je gališkega kmeta že do kosti oglodala. Za grofe in jude so šli v boj katoliški duhovniki. — Vsled tega se je začelo med kmeti živahno gibanje za izstop iz katoliške cerkve.

Amerika. Te dni je neki anarhist z imenom Čongoš poskusil umoriti predsednika Združenih držav ameriških. Ustrelil je nanj dvakrat in ga smrtno nevarno ranil. Zdravniki upajo, da bo predsednik okreval. Morilca, ki je rodom Poljak, so zaprli.

Dopisi.

Iz Sveržjaka pri Meltiki. Bojeviti metliški kaplan Novak je spravil s pomočjo »Domoljuba« št. 16 na dan izjavo, v kateri napada podpisanega. Stvar, katera bi bila najboljša za njega, da se pozabi, vlačí on zopet na dan, ter hoče po vsej sili imeti boj, a pri tem ne pomisli, da kdor ima na glavi maslo naj ne hodi na solnce. Dobro je!

Gosp. Novak čemu vedno drezate v mene, ter mi ne daste miru? Čemu oživljate zopet stvari, katerih ste Vi glavni igravec že meseca maja letošnjega leta? Vi hočete imeti dokaze za svoje govorenje, za katero sami dobro veste bolje ko jaz. Dobro g. Novak! Še Vam povem, ako hočete mesto kjer ste se o Svržčanah zaničljivo izrazili, ter jih proglasili za ničvredne. Ali niste govorili z neko osebo (ime na razpolago) o nekakih fantovskih »majih« (poštenega duhovnika je malo briga kaj kmečki fantje v svojej fantaziji počenjajo) in pri tem ste se zaničljivo izrazili, da na Sveržjaku nimamo nikdar »maja«. Aha! kaj zato nismo nič vredni, ker nimamo nikdar »maja«. Kaj pa je »maj«? Ali so morebiti na njem razglašeni kakšni odpustki? Ali morebiti več izda, kakor ena procesija v sv. letu? In o tej stvari so ljudje štirinajst dni poprej govorili predno je »Rodoljub« objavil dne 6. junija. In to, kar ste tistikrat govorili, sedaj v »Domoljubu« preključujete. Ali ne

delate sami iz sebe norca? Kdo je potem po Vašej »izjavi« lažnik? Nadalje ste mi v duhovitih besedah obljubil za dokaze 100 kron. Nesramnost! Vraga mene briga za Vaše krone. Jaz hvala Bogu imam zmiraj toliko, da Vaših kron nikdar ne bom potreboval, še vinarja ne. Čeravno po Vašem mnenju nisem »bogat«, denarja ne bom nikjer »muhte« grabil kakor ga Vi grabite dan na dan v svojih brezštevilih trgovinah in ga izžemate iz svoje umazane »babje garde«. Toda vsejedno bi Vam bilo škoda 100 kron meni odšteti, kajti sedaj jih bode zelo potrebovali. Treba bo pred volitvami plačati par ogleduhov, da bodo hodili po liberalnih gostilnah. Treba bo kupiti vernim ovčicam petjota in šnopsa. A propos šnops, šnops ta igra ulogo, šnops, katerega Vi pod vesoljno izgubo dajete svojim ovčicam ta dela velik prevrat med Vašimi ljubljenci. Eden izmed Vaših adjutantov na Sveržjaku ve dosti povedati o Vašem šnopsu. Ako Vas mika zvedeti, Vam lahko prihodnjič povem, kako se je ta »posebnež« interesantno izrazil o Vašem šnopsu. Torej le tiho g. Novak s svojo izjavo! Sicer se pa še vidimo.

J. M.

Iz Šmarja pri Jelšah. Mi tukaj v Šmarji, pa tudi sosedni Šentvidčani, Ponkavljeni, Slivničani itd. nimamo miru pred ljudstvoosrečevalnimi (?) nabiralci kmečkega konzumnega društva v Šent. Jurju. Ti hodijo po občinah in vabijo k pristopu, ker udov potrebujejo. Mnogo kmetov, ki so se dali pred dvema leti vpisati, je že izstopilo in nočejo uplačavati. Popolnoma naravno je, da ima ljudstvo k temu nabiranju največje nezaupanje, ker na mnogih krajih že pokajo kmečke konzumne družbe, pa kljub tem žalostnim izgledom hočejo v Šent. Jurju enako, veliko občin obsegajoče konzumno društvo ustanoviti. Jaz sem se lotil najstrožjih poizvedb in sem prišel do pravega spoznanja: Oče tega podvzetja je gospod Mikuš v Šent. Jurju, najbogatejši župnik v celi škofiji. Njegovo premoženje se ceni na 50.000 gld., pri vseh svojih denarjih je pa nenasiten. Da bi ljudstvo, kateremu se je začelo že daniti, spravil s prave poti, je že leta 1899. svojemu kaplanu gospodu Bohaku naročil udariti na nabiralni boben za kmečko konzumno društvo v Št. Jurju. Kmetom je bilo v jeseni leta 1899. obljubljeno, da bodo pri konzumnem društvu sol-štokovnico po 9 krajc. kilogram dobili, in da bodo pri tem društvu koj po novem letu 1900 pšenico po 10 gld. 20 kr. 100 kilgr. prodajali. Gospod kaplan Gorišek na Laškem je bil pa še cenejši. Ta je kmetom obljubil, da bodo sol-štokovnico po

7 kr. pri kmečkem konzumnem društvu dobivali; ko so pa po ustanovitvi ovčice po sol prišle, je pa 11 kr. veljala, na kar so se konzumarji tako raztogotili, da so večinoma svoje zadružne knjige nazaj dali. Šentjurski kmetje so meseca septembra 1099 sol naprej plačali, ali obljubljena sol po 9 kr. od nikoder ni došla, za sol plačani denar pa so kmetje šele po preteku enega leta nazaj dobili; po novem letu 1900 je pa pšenična cena zelo padla in verni kmetje so radi tega 2000 manj dobili pri svoji takorekoč z žulji težko pridelani pšenici ta denar izgubili. V tistem času pa, ko so se Bohakove obljube kot lažnjive izkazale, je bil ta gospod v Maribor prestavljen. Za tem pride kaplan gospod Grobelšek, ki je bil začetkoma miren, sčasoma je pa tudi začel za omenjeno kmečko konzumno društvo močno delovati. Po njegovem premeščenju je kaplan gospod Grega Potokar njegovo ulogo prevzel. — Kjer je župnik, tam je tudi cerkovnik, menim vsled razžaljenja odstopivšega mežnarja Gerzine. Župnik je namreč od denarja, ki ga svatje pri porokah običajno polože na darilni krožnik na altarju, katera svota je od nekdanjega mežnarja pripadala (in iz katerega denarja si je tudi sčasoma nad 2000 gld. napravil) samo 1 gld. mežnarju dal, drugo pa zase obdržal. To je napotilo Gerzino, ker je sprevidel, da so se njegovi dohodki prikrajševali, da je sklenil cerkvene ključne denar ljubečemu župniku izročiti. Prijateljske razmere med župnikom in mežnarjem so se pa kmalu zopet ponovile; nekdanji mežnar je sedaj vnet nabiralec kmečk. konzumnega društva, ker on menda upa pri vozninah veliko zaslužiti. Pa tudi predstojnik Urlep, ki največjo gorečnost razvija, se ne bo branil njemu od strani oddajalcev došlih mastnih provizij. Gospod kaplan Melhior Zorko je brez primere fanatično ustanavljal konz. društva, da bi pri tistih svojih 7 bratov preskrbel.

Povsod, kamor pogledamo, sama sebičnost, ubogi kmet mora pa, zapeljan po sladkih, a goljufivih obljubah, svojo kožo za druge na semenj nositi.

Najprej so nameravali prodajalnico konzumnega društva v Št. Jurju napraviti v poslopju, kjer so učitelji, ali okrajno glavarstvo je to prepovedalo! Otvoritev prodajalne je bila z velikim pompom za 1. julija, potem pa za 20. julija napovedana, pa do danes še ni prodajalna odprta. Mogoče, da morajo več društvenikov nabrati, kar pa sedaj ne gre več lahko, ker ljudje že uvidevajo, da so jih imeli za norce. Obljubili so mlekarno, kjer bodo liter mleka po 14 kr. prodajali, sedaj pa za kmeta nevarni konzum vsiljujejo, za katerega ljudem itak ni, ker bi morali svoje premoženje zastaviti in vrh tega še pete lizati.

V Verpetah, Stranicah, Grižah, Šoštanju in neštevilno takih konsumnih društev na Kranjskem je prišlo na kant, pa povsodi je moral kmet plačati, tisti duhoviti voditelji in aranžerji, ki so poprej ljudstvo prigovarjali in vabili, so pa o času popolnoma izginili; razmere našega najbližnjega konzumnega društva pri sv. Hemi niso za

nas pa tudi za nobenega pametnega kmeta vabljive. Konzuma ne potrebujemo, ker bi naše premoženje spravil v nevarnost in se še bolj zadolžili. Ustanovijo naj obljubljeno mlekarno, kjer bode kmet, kakor je bilo rečeno, liter mleka za 14 krajc. prodal, s katero obljubo so ljudi za ude privabili, s konzumom pa naj ostanejo kjer hočejo.

Ker imajo gospodje kaplani Gorišek, Melhior Zorko in Grega Potokar tako ne izrečeno veliko veselje do trgovskega obrta, bilo bi pač mnogo boljše, če bi ti gospodje iz duhovskega stanu izstopili in postali trgovski komiji! Vsak žid bi se razveselil nad tako dobrimi govorniki, ki prodajajo črno za belo, belo pa za črno. Star pregovor pravi: »Čevljar ostani pri svojem kopitu«. Kako je nekdanj duhovščina dobro uplivala na ljudstvo. Šli so okrog po vaseh, ljudstvo podučevali o žlahtnem cepljenju dreves, in kako lepo so zakonske razprtije z milim prigovarjanjem v mir spravliali. Kjer se pa še sedaj kaj enakega najde? **Skoro nikjer!** Oblastvo želi take gospodarske zadruge stvariti, katere bi umno poljedelstvo in izobrazbo razširjale, poljedelske in gospodarske stroje, umetna gnojila, klajo in dobra semena preskrbovale; take zadruge bi gosposka podpirala. Seveda bi bilo orodje in stroje, katere posamezen ne more lahko sam kupiti, v prvi vrsti naročiti. Tako stroje za čiščenje žita, mlatilnice, stroje, umetne pluge, stroje za čiščenje detelnega semena od predenca, umetne brane za travnike itd. Kako močno bi se že sedaj potrebovali stroji za žito čistiti, da bi letošnjo z tolikim graham, kokolom in glatoj založeno pšenico in oves prečistili, da bi se s tem boljša cena dosegla. Ali vsega tega se v Šent. Jurju nič ne sliši, temveč vse koče le špekulirati in hitro obogateti in se za druge nepremišljeno v dolge zakopati.

Domače in razne novice.

Deželnozborske volitve. Agitacija za deželnozborske volitve iz kmečkih občin je bila velikanska. Po celi deželi so se vršili shodi. Naprednjaki so prirejali javne shode, klerikalci pa le skrivne shode po farovžih, ker se ljudstva boje. O izidu volitev poročamo na drugem mestu.

»**Gospodarska zveza**«, znana po žlindri, je zdaj v veliki stiski. Začela se je namreč kazenska preiskava proti trem njenim uradnikom, ki so za konsum v Rečici napravili napačne račune in s tem goljufali oblastnike pa tudi člane.

Škof v Kostanjevici. Ljubljanski škof, ki je letos agitiral tako divje, kakor še nikdar noben škof in ki je že davno zrel za kak kloster, je prišel te dni tudi v Kostanjevico. Tam je imel tudi jako slabo pridigo. Skakal je po prižnici sem in tja, in se na zadnje na liberalce tako razjezil, da je vzel kapo z glave in jo treščil ob prižnico, da je odskočila kakor žoga. Iz usmiljenja nečemo zapisati, kako so ljudje sodili o tem škofovem nastopu.

Porotne obravnave. Pri porotnem sodišču v Ljubljani so bili obsojeni: Zidar Iv. Hren iz Hrušice zaradi surovega uboja na 7 let; Janez Dobrota, zidar iz Zaloga, zaradi posilstva na 18 mesecev; Janez Rahne iz Vogelj zaradi tatvine na 8 let;

Marijana Guželj zaradi zažiga na 4 leta; Gotfrid Boskovitz s Koroškega zaradi poskušene umora na pet let in Franc Bukovič iz Vevč zaradi uboja na štiri leta. Vsi obsojenci so klerikalci. Posebno značilen je bil Bukovičev slučaj. Bukovič je prišel ves pijan na delo in ker ga paznik Remec ni pustil k mašini, ga je Bukovič pobil in umoril. Ta Bukovič je bil znan krščanski socialista in je sovražil Remca samo za to, ker je bil Remec socialni demokrat. Ta uboj je sad duhovniškega hujskanja. Doli okrog Vevč hujskajo duhovniki kar se da. Malo dni pred tem ubojem je bila pri Vevčah nekaka predstava, kjer so klerikalci ljudstvo posredno ščuvali, naj liberalce in socialne demokrate kar pobijejo. Kar so klerikalci napeljevali, to je izvršil Bukovič. Le škoda, da se niso kaznovali pravi prouzročitelji tega uboja. V tem porotnem zasedanju se je tudi izkazalo, kako lopovsko da duhovniško časopisje postopa. »Slovenski list«, ki je škofu posebno ljub in ki se tiska v tiskarni dr. Šusteršiča, je dr. Tavčarju očital, da se je zvezal z Wolfovci in da je v drž. zboru glasoval proti prestolonasledniku. To falotsko očitanje se sliši vsak dan iz duhovniških ust. Dr. Tavčar je zaradi tega očitanja in zaradi raznih psovok tožil urednika »Slov. lista« Ivana Jakopiča. Porotno sodišče je spoznalo, da je »Slovenski list« dr. Tavčarju delal krivico, da mu je kradel čast in je urednika Jakopiča obsodilo na tri tedne v zapor.

Bivši šentjanški župnik je pred kratkim jemal slovo od svojih faranov in se preselil nekam na Gorenjsko. Ko je jemal slovo, se je na vse mogoče načine mučil, da bi koga ganil do solz. Pa zaman! Ne jedna solza ni kanila, pač pa so se farani vedno bolj umikali k vratom. Kdo za Boga naj pa se joka, če odhaja neprijeten duhovnik? Naslednjo nedeljo spravil se je kaplan na leco in tu strahovito razgrajal in se penil, zakaj da se pri župnikovem slovesu ni nihče jokal, češ, da je to surovost in za župnika žaljivo. Končno je začel treskati po prižnici in kričati, da morajo farani bivšega fajmoštra na mestu prositi odpuščanja za žaljenje, ki so mu je storili s tem, da se niso jokali, češ, da le v tem slučaju pojde kaplan prosit škofa, naj pošlje družega župnika, sicer pa Št. Janž ne dobi nikdar več župnika. Pa vse to pridušanje ni čisto nič zaleglo. Ljudem se je kaplanovo besedičenje zdelo tako neumno, da so leci pokazali hrbet in začeli iz cerkve odhajati. Pa glejte, čudo — vzlic vsem kaplanovim obljubam imamo že družega župnika. Tudi se ugiba, da je hotel kaplan napeljati ljudstvo, naj prosi, da postane kaplan pri nas župnik. Čudno bi to ne bilo, kajti kaplanu so se lahko sline cedile, ko je videl, da je župnik celih 14 dni potreboval, da je svoje premičnine zvozil na Trebnje, dočim bi bil tedaj, ko je prišel v Šentjanž, lahko skoro vse svoje imetje pod pazduho prinesel. Vidi se, da si je mož pri nas vražje dobro pomagal. Noben uradnik ali učitelj, naj ima še toliko otrok, nima toliko premičnin, kakor jih je imel naš bivši župnik. Komu se torej dobro godi? Sicer pa je bivši župnik izmed tistih, ki niso nikdar siti. Še pred odhodom bi bil rad pobral bero... Gorenjski kmetje, katerih duše bo sedaj pasel, ga bodo še za časa spoznali in

potem bodo razumeli, zakaj se nismo hoteli za njim jokati, ampak bi bili najraje za njim kadili.

Občinske stvari z Rakeka. Kar je že »Rodoljub« pred kratkim časom poročal, namreč, »da je sedaj dr. Žlindra prvi na vrsti, da postane častni občan tukaj na Rakeku«, to se je sedaj tudi spolnilo. In še več se je od našega slavnega županstva dobrega in koristnega učinilo. Dne 15. m. m. vršila se je skoraj bi rekel tajna seja v občinski pisarni, tajna pravim zato, ker več teh šemranih in nadležnih liberalcev ni dobilo povabila k tej seji, kar je pa klerikalnih kosmatincev pa vsi do zadnjega. Večina je bila toraj klerikalna. Kar se je pa ukrenilo pri tej seji od klerikalne strani, to je že odveč, škandalozno in sramotno za občino Rakek. Predlagana in izvoljena sta bila namreč pri tej seji častnim občanom tukaj na Rakeku dr. Ivan Šusteršič in dr. Ig. Žitnik. Oba popolnoma nepoznana človeka na Rakeku in tudi očka župan ne pozna nobenega teh dveh poštenjakov. Ali kaj hočete, ako farovž z Unca in Cirknice preveč uplivati na županovo hišo. In črni gospodje imajo našega župana na vrvi, kakor psička, ali pa v žaklju zvezanega, kakor se jim zljubi, odpustkov ima že toliko od teh gospodov, da so mu nebesa že zagotovljena. Kakor se razvidi, se bode Rakek v par letih toliko teh častnih občanov nabral, da jih bode poln, kakor berač uši. Zaslug pa imata ta dva moža tukaj toliko, da se jih lahko v vsaki hiši z ogljem v dimnik zapiše. Ali našim klerikalcem niso mar zasluge in ako tudi teh dveh mož ne poznajo, ampak občinske volitve so vzrok, da so pri njih volitve častnih občanov kar na dnevnem redu. Pritožba od naprednih mož je že oddana na deželni odbor radi te izvolitve. Še nekaj! Očki županu svetujem, da bo hodil bolj s čistimi rokami v občinsko pisarno in da ne bo vse s kravjekom pomazal, kar v roke dobi, to se vendar ne spodobi od tako visoke in debele glave, kakor jo ima on.

Klerikalni uzor čistosti. Iz Kozjega se nam piše: Velika žalost vlada v našem klerikalnem taboru. Jednemu najodličnejših klerikalnih pristašev, občinskemu odborniku, udu krajnega in okrajnega šolskega sveta, cerkvenemu ključarju in nebonosci ter zagrizenemu klerikalcu Mihaelu Volovšekcu se je nekaj neprijetnega zgodilo. Začetkom tega leta se je začela o njem po celi fari širiti govorica, da je ta pobožni mož pred leti s svojim hlapcem »naturo preganjal« in se sploh za hlapčevo telo preveč zanimal. Posledica te govorice bila je tožba. Tožil je Volovšek štiri kmete naprednega mišljenja zaradi razžaljenja časti. Pri prvi sodnji je zmagal. A prizivno sodišče je sedaj vse obtožence popolnoma oprostil in s tem Volovšekcu odreklo zadoščenje za njegovo »razžaljeno čast«. Vse ni nič pomagalo! Ko so naši obtoženi kmeti bili v Kozjem obsojeni, je Volovšek razobesil na svoji hiši belo zastavo v dokaz, da je »nedolžen«, in da ni nikoli kake nečistosti uganjal. In ko je bila v Celji prizivna obravnava, je njegova družina doma ves dan »roženkranc« molila in Boga prosila za ugodno razsodbo. Zastonj! Vsevedoči Bog teh prošenj ni uslišal. In zato taka žalost pri naših klerikaleih: Niti Bog jim noče

pomagati, akoravno ga nosije vedno na jeziku.

Šusteršič in Povše. V ljubljanski okolici kandidirata skupno dr. Šusteršič in Povše, to se pravi, Šusteršič se je Povšetu obesil na suknjo, vedoč, da zamore le tako zmagati, da dobi mandat le, če mu ga kdo drugi preskrbi. Mej tem, ko je g. Povše šel drugam agitirat, se je pa v ljubljanski okolici uprizorila s klerikalne strani proti njemu prav nelepa spletk. Skrivoma se je izdala parola skrbeti za to, da dobi Šusteršič več glasov, kakor Povše. Zgodilo se je to, ko so nekateri neodvisni kmetovalci sklenili, da ne bodo glasovali za Šusteršiča, ampak za dosedanega, res zaslužnega zastopnika tega okraja, g. župana Jelovška. Tega so se Šusteršičevi prijatelji ustrašili in začeli agitirati, naj volilci klerikalne stranke ne volijo Povšeta. V ta namen so celo Povšeta prav pridno obrekovali. So pač jako poštene ti klerikalci Šusteršičeve vrste. Kar store, vse ima na sebi znamenje — žlindre.

Osramočen duhovnik. Te dni je prišel v neko ljubljansko gostilno mlad duhovnik in ko se je nalezal vina začel natakario tako vsiljivo otipavati in jej delati take svinjarske ponudbe, da ga je moralo deklet z grda odpoditi. Lep božji namestnik.

Varuh ženske nedolžnosti. Na Notranjskem v kraju, kjer je bilo pri vajah veliko vojakov je neki župnik v družbi z mežnarjem hodil vsak večer »na lov«, kje bi zasačil kako deklet s kakim vojakom. Eni pravijo da iz ljubosumnosti, ker so mu vojaki lani speljali preljubljeno kuharico, drugi pa menijo da iz zavisti, ker bi rad sam pri vseh ženah in dekletah igral — petelina. No, jedini te vrste bi ne bil!

Umrli je v Trebnjem v starosti 49 let, odličen učenjak vrli rodoljub g. dr. Ignacij Klemenčič, profesor na visoki šoli v Inomostu. Pokojnik je tudi mnogo spisal v slovenskem jeziku.

Župnik Mauring iz Iga mora biti v precejšnih denarnih stiskah, kajti včeraj je vodja izžanskega konsuma pred cerkvijo sv. Jakoba prodajal župnikovo kočijo. Za to staro podrtijo je zahteval 180 gld., kar je seveda obujalo veliko smeha. Župnik rabi menda denar, da plača zadnjič mu prisojeno globu. Pobjeljšala ga pa ta globa ni. Dne 5. t. m. je prišel Mauring ob 9. uri zvečer iz Ljubljane na Ig in šel s predsednikom svojega konsuma v gostilno k županu. Mauring je tam strastno razbijal in grozil županu, češ, da ne drži z njim. Tudi trgovca g. Minattija je strastno napadal in se rotiti, da ga uniči. Seveda je mej tem pridno zalival. Tako je minila ura za uro. Ob eni ponoči je končno Mauring vzdignil svojega rojstva kosti, ob šestih zjutraj je pa imel mašo. Kakor se vidi, ne bo Mauring prej nehal, da ga bodo jedenkrat brav pošteno zaprli.

Vojaške vaje na Notranjskem so bile v soboto končane in se je začelo vojaštvo še tisti dan vračati v svoje garnizije. Od sobote na nedeljo je pasiralo Ljubljano 13.200 mož. Kakor čujemo, se je pri vajah sgodilo več nesreč. Tako je bil neki domobranski častnik z bajonetom zaboden v nogo, seveda slučajno, neki topničar je bil povožen in ste mu obe nogi strti. Domobranci so se pri vajah tako razgreli, da so se s sovražniki kar

spoprijeli, in je bilo več mož od streljanja osmojenih.

Zverina v človeški obleki. Iz Šmihela pri Novem mestu se nam piše 9. t. m. Vštric cerkve, 20 korakov od farovža je več let ležal stari Vintar, bivši posestnik v sv. Mihelu. Izročil je sinu posestvo. Ta je v Ameriko šel. Stari mož je imel jetiko. Moral je dolgo časa v postelji biti. Jesti mu je prinesel najemnik hiše, ki je to obveznost od lastnika hiše prevzel, a v drugem ga je pustilo vse ležati v gnoju in vlagi. Postelj je bila kratka, starec se ni mogel stegniti, ne vzdigniti. Dolgo časa, leta ja tako živoraril, dasi je imel zapisan izdaten užitek. Danes je umrl. Pod njim je bilo polno črvov; obležan in objeden je bil po vsem životu. Vsaki dan sta ga videla skozi okno župnik Peterlin in kapelan Hardtmann, katerega so te dni poslali v Košano kmete hujskat. Nobeden teh ni imel usmiljenja s to strašno revo. Agitirati, uboge, neuke kmete hujskati in varati, jih kakor ovce voditi k volitvi, to je bilo važneje, kakor opravljati samaritanska dela. Nune so tudi v obližju tega reveža, na onstran ceste, pa se tudi niso zanj zmenile. Če bi bil Vintar imel kaj obligacij, hranilničnih knjig in zlatnine, bi ga ti samaritani noč in dan vahtali: Fej Vas bodi z Vašim krščanstvom.

Žegnani berači. Na Štajerskem je bera že davno odpravljena. Kmetje so jo odkupili. Duhovniki so denar pobasali, bero pa še vedno pobirajo. Zakaj pa orožniki teh beračev ne aretirajo?

Bel vrabec se je mudil nekaj časa na vrtu zdravnikove vdove gospe Globočnikove v Cerkljah na Gorenjskem.

Konzulat za Slovence v Ameriki. »Slov. Narod« se je jako krepko zavzel za to, da se v Ameriki ustanovi konzulat za Slovence ali da se pri konzulatih nastavijo slovenski uradniki, da bi tako varovali slovenske izseljence, ki ne poznajo razmer in tudi ne znajo ne nemški ne angleški.

Gospodarske stvari.

Prvi vipavski kmetijski shod

združen s sadno in grozdno razstavo, prirede vinarska in sadjarska društva v Brjah, v Kamnjah in v Rihenbergu, dne 15. septembra 1901 v Kosovljah pri Rihenbergu. Na shodu razpravljala se bodo najbolj pereča vprašanja glede našega sedanjega gospodarstva, vzlasti ona, ki se tičejo najvažnejših naših strok, namreč vinarstva in sadjastva. Določilo se bode, v kateri smeri naj delujejo v bodoče vipavski kmetovalci, da dobijo kolikor mogoče bogate, dragocene, a jednovstne pridelke in kako naj se organizujejo, da te pridelke gotovo in drago prodajo. Razstava kazala bo svetu, kaj v naši deželi pridelujemo, a pokazala bo tudi, kaj bi lahko pridelovali. V dosego tega namena vabijo se naši gospodarji, da razstavijo v obili meri svoje pridelke. Posebna komisija, sestavljena iz nepristranskih veščakov, določila bo razstavljalcem denarne in druge nagrade od 50 do 100 K. Kdor hoče razstaviti, oglasi naj se pri prvo podpisanem društvu do 12. septembra. Na razstavi razkazovala se bodo pa tudi različna opravila, ki so našim gospodarjem bodisi neznana ali pa jih slabo opravljajo, kakor n. pr., kako se ima pravilno napravljati belo in kako črno vino, kako je ravnati s kletarsko po-

sodo, kako se sadje zapakuje, suši in shranjuje, kako se napravlja sadni most itd. itd. Shod, katerega se lahko vsakdo vdeleži, prične v nedeljo, dne 15. septembra ob 10. uri zjutraj. Razstava se otvori po shodu in bo odprta tri dni. Vstopnina znaša 20 vinarjev. Vipavski kmetovalci! Vsi stanovi človeške družbe se gibljejo in napredujejo. Ali naj mi še nadalje spimo? Ne! V bratski slogi združimo se dne 15. septembra vsi do enega in pokažimo svetu, da smo vstali, da hočemo tudi mi napredovati. Tu gre le za naše vidno propadajoče gospodarstvo, katerega hočemo rešiti. Vse brez razlike in političnega mišljenja vas torej vabi odsek za prireditve prvega vipavskega shoda združene s sadno in grozdno razstavo.

Deželnozborske volitve.

Pri volitvi v četrtek so dobili:

1.) V okraju Kamnik-Brdo: Stare 232, Mejač 2037 glasov, izvoljen je torej Mejač.

2.) V okraju ljubljanska okolica Vrhnika: Jelovšek 175, Šusteršič 2503, Povše 2660 glasov, izvoljena sta torej Šusteršič Povše.

3.) V okraju Kranj-Tržišč-Loka: Lazarini 213, Detela 2569, Brejc 2352 glasov, izvoljena sta torej Detela, Brejc.

4.) V okraju Radovljica-Kranjska gora: Čop 277, Pogačnik 1230 glasov, izvoljen je torej Pogačnik.

5.) V okraju Postojna-Logatec-Lož-Bistrica-Cerkljica-Senožeče: Arko 1668, Krek 1956, Ambrožič 1658, Drobnič 1953 glasov, izvoljena sta torej Krek, Drobnič.

6.) V okraju Vipava-Idrija: Božič 891, Habe 785 glasov, izvoljen je torej Božič.

7.) V okraju Novo mesto-Kostanjevica-Krško: Globočnik 1062, Dular 2408, Lapajne 35 glasov, izvoljen je torej Dular.

8.) V okraju Trebnje-Višnja gora-Žužemberk-Mokronog-Litija-Radeče: Bukovec 1029, Košak 4661, Zupančič 1015, Žitnik 4048, Schweitzer 3974 glasov, izvoljeni so torej Košak, Žitnik in Schweitzer.

9.) V okraju Kočevje-Ribnica-Lašče: Višnikar 1189, Pakiž 2489, Jaklič 1553 glasov, izvoljena sta torej Pakiž, Jaklič.

10.) V okraju Črnomelj-Metlika: Šetina 410, Pfeifer 1164 glasov, izvoljen je torej Pfeifer.

Loterijske srečke.

Graeco, 31. avgusta.	24, 28, 79, 77, 1.
Brno, 4. septembra.	46, 87, 49, 9, 83.
Dunaj, 31. avgusta.	39, 71, 51, 18, 73.
Lino, 7. septembra.	83, 20, 19, 39, 66.
Praga, 11. septembra.	20, 72, 40, 53, 35.
Trst, 7. septembra.	90, 27, 70, 14, 55.

Tržne cene v Ljubljani

7. septembra 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	17	80	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež, "	14	—	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno	—	6
Oves, "	16	—	Mleko, liter	—	28
Ajda, "	14	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	18	—	Telečje	1	30
Koruza, "	13	—	Svinjsko	1	50
Krompir, "	4	60	Kostrunovo	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	—	130
Grah, "	—	50	Golob	—	40
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	5	—
Maslo, kgr.	2	40	Slama,	4	50
Mast, "	1	50	Drva trda, klfr.	8	—
Špeh svež, "	1	30	" mehka, "	5	50

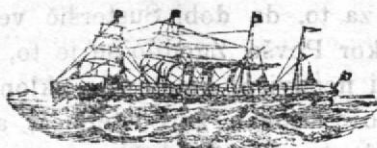
! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakerega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Recl 118“ po anonimni pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-35)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-11)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Prave kranjske klobase

velike po 18 kr., šunke s kožo in brez kože, kakor tudi brez kosti (Rollschinken) po 90, prešičje glave brez kosti 40, slanina in meso suho po 70, salame po 80 kr. kilo, in drugo pošilja po povzetju (1421-5) Janko Ev. Sirc v Kranju.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

„Andropogon“

(Iznajditej P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi vsepi izkušena izjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-50)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

✱ Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. ✱

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu

Vaso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnčecy v Ljubljani in g. A. Rant v Kranju. Preprodajalci popust.

Stanje hranilnih vlog: Rezervni zaklad
15 milijonov kron. nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. (1856-2)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.